

INTERVENCIÓ FILA ZERO DE JOAN MAJÓ A LA JORNADA

“Una política econòmica alternativa i moderna per a un projecte progressista” (4 juny 2015)

1. Durant els darrers 25 anys, **la socialdemocràcia europea ha estat adormida, i finalment estabornida per el fracàs comunista.** Abans de res, hem de decidir si volen reanimar-la, o si preferim inventar una cosa nova. El que no podem permetre és veure com, davant dels nostres morros, **alguns la tornen a inventar amb un altre nom.** Jo voldria adaptar-la.

2. El gran debat de la segona meitat del segle passat va estar entre **“el Mercat i l’Estat”**, o entre la llibertat econòmica i la planificació centralitzada, o encara, entre la llibertat democràtica i la dictadura comunista. La socialdemocràcia va entendre que, **en la producció i distribució de bens i serveis no essencials, la competència és més eficient que la planificació.** Per això va triar el mercat per a tots aquests bens, però un **“mercat regulat”** que assegurés la competència i evités l’exploació. En paral·lel, **va construir l’Estat del Benestar amb una forta fiscalitat redistributiva i una provisió de serveis públics universals i gratuïts, que milloressin l’equitat i evitessin l’exclusió.**

3. La paradoxa actual és que **en una gran part dels mercats, la competència és molt deficient,** ja que la desregulació ha permès l’existència de monopolis, d’oligopolis, o de grups econòmics o financers molt poderosos, per sobre fins i tot dels estats. Per altra banda, **el sistema fiscal s’ha reformat en favor de les rendes altes i les provinents del capital, i sobre tot del capital purament especulatiu.** El resultat de tot això és una disminució de l’eficiència del mercat, una gran concentració de la riquesa i del poder, i un augment continuat de la desigualtat i de l’exclusió.

4. Això ens obliga, al meu parer, a **avançar cap a una nova regulació del mercat, i a una reformulació de l’Estat del Benestar.** Utilitzo la paraula “nova”, i el verb “reformular”, perquè el que no podem fer és intentar tornar a propostes que van funcionar bé fa 40 anys però que no estan adaptades a una Europa situada en un món globalitzat. **La globalització, la limitació de recursos, i el canvi tecnològic han canviat les bases de la competitivitat.**

5. Si el nou mercat és global, només es pot regular amb una perspectiva mundial. **Un mercat global exigeix institucions reguladores globals i l’aplicació de polítiques globals.** És absurd pretendre sobirania nacional en aquest camp.

6. **La gran reforma de l’Estat del Benestar espanyol ha de venir del costat del ingressos.** La insuficiència d’ingressos en el cas espanyol té tres causes: la poca **productivitat** de l’economia espanyola suposa una generació d’excedents insuficient; la poca **recaptació fiscal** en relació al PIB (9 punts per sota de la UE) genera un sector públic feble; i l’error de considerar que “universalitat” vol dir sempre “gratuïtat per a tothom” impedeix el **copagament** de serveis per part de les rendes més altes.

7. **La desigualtat d’avui és el fracàs econòmic de demà** i, per tant, és un error pensar que l’augment de la desigualtat és un preu, dolorós, a pagar per sortir de la crisi. Al contrari, la

desigualtat dificulta encara més sortir de la crisi, ja que, vist des de la demanda, redueix el consum; i vist des de la oferta, destrueix el capital humà.

8. L'activitat econòmica que genera **beneficis sense general valor real** (exclusivament especulativa) hauria d'estar prohibida, o al menys tenir un **tractament fiscal comparativament molt més dur**, en contra del que està passant actualment comparant l'escala del les rendes del treball amb les de l'estalvi que no distingeix ni separa les de l'especulació.

Alguns punts com aquests, i molts altres, que formen part del nucli del pensament socialdemòcrata els hauríem de recuperar, d'expressar de forma molt més clara i rotunda; i proposar mesures modernes (no les de sempre), per fer-hi front d'acord amb les noves circumstàncies.

No cal dir que al costat d'aquestes noves propostes econòmiques, cal una enorme dosi de propostes per un canvi en les formes de fer política, formes que s'està demostrant que els ciutadans no accepten. Les podien acceptar, encara que fos amb reticències, mentre les coses els anaven prou bé a ells, però no les toleren ara que estan patint les conseqüències d'una crisi que tenen molt clar que ells no han provocat.

Hem de generar la socialdemocràcia del segle XXI, recuperant l'esperit i els principis, però modernitzant les propostes.